

Vorbereiding

Net als soldaten

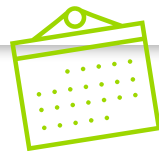
1. INLEIDING BIJ DEZE ZONDAG

Deze zondag is de eerste van een blok met drie teksten uit de brieven die in het Nieuwe Testament staan. We lezen over de wapens waarmee christenen zich moeten verdedigen tegen de kwade machten, over hoe we een voorbeeld voor anderen kunnen zijn in woorden én in daden, en over de liefde die van God komt.

Op deze zondag staat Efeziërs 6:14-17 centraal: de gelovigen moeten Gods wapens gebruiken om zichzelf te verdedigen.

Voor de kinderen van **4-8 jaar** richten we ons op het geloof dat je beschermt als een schild.

Voor de kinderen van **8-12 jaar** richten we ons op het vertrouwen op Gods redding, die je beschermt als een helm.

2. CONTEXT VAN DE BIJBELTEKST

Van de 27 boeken die in het Nieuwe Testament staan, zijn er 21 geschreven als een brief. De meeste brieven zijn aan Paulus toeschreven. Dat geldt ook voor de brief aan de Efeziërs. Toch zijn bijbelwetenschappers het er niet over eens of Paulus zelf de schrijver is van deze brief. Volgens veel van hen is deze brief een aantal jaren na het overlijden van Paulus geschreven, maar omdat de brieven van Paulus veel gezag hadden, werd ook deze brief op zijn naam gezet. Dat gebeurde in die tijd wel vaker en men vond dat ook acceptabel.

De brief aan de Efeziërs, zoals wij die nu voor ons hebben, is gericht aan de gemeente in de stad Efeze. Oorspronkelijk was de brief waarschijnlijk bedoeld voor meerdere gemeentes; het was een zogenaamde 'rondzendbrief'. De brief is geschreven aan niet-Joodse christenen, maar de schrijver gaat er wel vanuit dat de lezers de Joodse heilige boeken kenden (bijvoorbeeld het boek Jesaja). De brief is moeilijk om te lezen: er komen heel lange zinnen in voor en het taalgebruik is nogal plechtig.

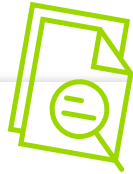
De brief aan de Efeziërs lijkt erg op de brief aan de Kolossenzen. Beide brieven gaan over de manier waarop Jezus heerst over de hemel, de aarde en alles wat God gemaakt heeft. In de brief aan de Efeziërs staat dat Jezus nu nog niet de macht over de wereld in zijn geheel heeft, omdat het kwaad nog bestaat. Jezus is bezig om de hele wereld en alle machten en krachten aan zich te onderwerpen. De kerk – de mensen die bij Jezus horen – heeft daar een belangrijke rol in, want de gelovigen zijn al vervuld met Christus' aanwezigheid (Efeziërs 1:23).

Vorbereiding

Net als soldaten

3. UITLEG VAN DE BIJBELTEKST

De boodschap van de brief is dat Jezus uiteindelijk over de hele wereld gaat heersen – over de zichtbare én over de onzichtbare, geestelijke werkelijkheid. Christenen hebben hierin volgens de schrijver een belangrijke taak: ze moeten samen met Jezus vechten tegen de onzichtbare kwade machten. Het is dus belangrijk dat gelovigen leven als kinderen van het licht (Efeziërs 5:8). En ze moeten Gods geestelijke wapens gebruiken om zichzelf mee te verdedigen. Alleen dan kunnen ze de kwade machten overwinnen.

Tip

Oorlog en woorden als wapens, vechten, en strijden, kunnen een gevoelig onderwerp zijn voor kinderen. Houd daar rekening mee als je met je groep over dit bijbelgedeelte spreekt.

Wat zijn die wapens van God? In Efeziërs 6:14-17 worden er zes genoemd:

- 1 Vertel altijd de waarheid.
- 2 Doe altijd het goede.
- 3 Breng aan iedereen het goede nieuws van de vrede.
- 4 Houd altijd vast aan het geloof, want je geloof beschermt je als een schild.
- 5 'Vertrouw erop dat God je zal redden, want dat vertrouwen beschermt je als een helm' (vers 17, BGT).
Gods redding wordt hier voorgesteld als een helm (in de NBV staat: 'Draag als helm de verlossing'). Een helm beschermt je op de kwetsbaarste plek: je hoofd. Die helm komt van God, want Hij is het die ons redt. Als de gelovige de helm opzet, neemt hij die redding aan en vertrouwt er ook op.
- 6 De boodschap van God is net zo sterk als een zwaard. De heilige Geest helpt je om die boodschap kracht te geven.

De eerste drie 'wapens' hebben te maken met hoe je omgaat met andere

mensen. Je bent eerlijk en oprecht en vertelt hun het goede nieuws over Jezus. De laatste drie 'wapens' hebben te maken met je relatie met God: geloven, vertrouwen op Gods redding en kracht ontvangen uit de woorden van God.

In andere vertalingen, zoals bijvoorbeeld de Nieuwe Bijbelvertaling, zijn de 'wapens' nog beeldender beschreven. De waarheid wordt verbeeld als een gordel, het goede doen als een harnas en het goede nieuws brengen als sandalen. Aangevuld met het schild, de helm en het zwaard heb je daarmee een typisch Romeinse wapenuitrusting voor ogen.

Dat de gelovigen worden aangemoedigd met woorden van strijd en oorlog klinkt in onze oren misschien heftig. Maar de schrijver wil daarmee benadrukken dat het kwaad er nog steeds is en tegen de christenen vecht, in de hoop dat ze hun geloof loslaten. Maar de gelovigen vechten terug. Ze strijden mee met Jezus, die bezig is om het kwaad te verslaan.

4. UIT DE BIJBEL

4-8 jaar

Voor de jongste kinderen is er een kaartje met de tekst van Efeziërs 6:16.

8-12 jaar

Voor de oudste kinderen is er een kaartje met de tekst van Efeziërs 6:17.

Vorbereiding

Net als soldaten

5. WAT HEB JE NODIG?

4-12 jaar

In de kerkdienst

- een plaatje van een soldaat, een brandweerman en een duiker

4-8 jaar

Om te beginnen

Per kind:

- een lange ballon

Om te doen: Schild van het geloof

Per kind:

- het werkblad op stevig papier (of trek de illustratie over op karton).
- twee stroken karton

En verder:

- viltstiften
- scharen
- lijm
- eventueel verschillende versierspullen zoals stickers, veertjes en glitters

Om te doen: Wat voer jij in je schild?

Per kind:

- het werkblad

Per groepje:

- een dobbelsteen

En verder:

- kleurpotloden
- scharen of prikpenen en priklappen

Om te doen: Trefzekere schilden

- twee of meer zachte ballen
- schilden, zoals stukken karton van dozen of pannendecksels met een greep

8-12 jaar

Om te beginnen

- de vragen:

- Bij de bouw van huizen dragen de bouwvakkers vaak een helm tegen vallende voorwerpen. (*helm op, bouwhelmen*)
- Sommige schaatsers dragen een helm. (*helm op, shorttrackers*)
- In ons land is het verboden om als kind een fietshelm te dragen. (*helm af – het mag zeker wel!*)
- De helm van een ruiter – iemand die paard rijdt – heet een cap. (*helm op*)
- Soldaten dragen een pet en geen helm. (*helm af – soldaten dragen juist wel een helm*)
- Mensen die een helm dragen doen dit vooral tegen de kou (*helm af – een helm beschermt tegen schade aan het hoofd door vallen of botsen*)

Bijbeltekst

- een bijbel

Om te doen: Met open vizier

Per kind:

- het werkblad met de figuur
- het werkblad met de wapenrusting
- een pen of een grijs potlood

En verder:

- scharen
- lijm
- viltstiften of kleurpotloden

Om te doen: Trek maar aan!

- een riem
- een (speelgoed)helm
- een speelgoed schild
- een speelgoedzwaard
- sandalen of waterschoenen
- een opengeknipte vuilniszak of een speelgoedharnas

Om te doen: Sterk in de strijd

- een wc-rol
- twee tissues
- een elastiekje
- een houten stok
- zout

De bouwstenen van de zondag

Net als soldaten

In de kerkdienst

6. MOMENT MET DE KINDEREN IN DE DIENST

Bescherming

Vandaag horen de kinderen de oproep uit Efeziërs 6 dat de gelovigen Gods wapens moeten gebruiken om zichzelf te verdedigen. Die uitrusting heb je nodig om jezelf te beschermen.

Wat heb je nodig?

- een plaatje van een soldaat, een brandweerman en een duiker

Aan de slag:

- Laat de kinderen vertellen wie ze op de plaatjes zien.
- Welke kleding en uitrusting dragen deze mensen?
- Waarom hebben ze dit nodig?
- Hoe kunnen gelovige mensen zichzelf beschermen? Dat horen de kinderen in het bijbelverhaal. Die bescherming heeft te maken met een van de drie beroepen op de plaatjes.

In de kinderdienst

7. OM TE BEGINNEN

4-8 jaar

Klaar voor de strijd?!

Paulus schrijft in zijn brief: 'Jullie moeten klaarstaan voor de strijd, net als soldaten'. Staan de kinderen klaar?

Wat heb je nodig?

- Per kind:
- een lange ballon

Vooraf:

- Blaas de ballonnen op en leg er een knoopje in.

Aan de slag:

- Vertel de kinderen dat ze soldaten zijn.
- Ze krijgen allemaal een ballon als zwaard.
- De kinderen spelen tegen elkaar met de ballonnen.
- Paulus schrijft dat je moet klaarstaan voor de strijd. Zou hij bedoelen dat

iedereen 'in het echt' moet gaan vechten? Dat horen de kinderen vandaag in de kinderdienst.

8-12 jaar

Helmpje op, helmpje af

Paulus gebruikt het beeld van een helm, die je beschermt tegen slechte invloeden. Wat weten de kinderen over een helm dragen?

Wat heb je nodig?

- de vragen:
 - Bij de bouw van huizen dragen de bouwvakkers vaak een helm tegen vallende voorwerpen. (*helm op, bouwhelmen*)
 - Sommige schaatsers dragen een helm. (*helm op, shorttrackers*)
 - In ons land is het verboden om als kind een fietshelm te dragen. (*helm af – het mag zeker wel!*)
 - De helm van een ruiter – iemand die paard rijdt – heet een cap. (*helm op*)
 - Soldaten dragen een pet en geen

helm. (*helm af – soldaten dragen juist wel een helm*)

- Mensen die een helm dragen doen dit vooral tegen de kou (*helm af – een helm beschermt tegen schade aan het hoofd door vallen of botsen*)

Aan de slag:

- Alle kinderen gaan staan.
- Bij het beantwoorden van een vraag is de keuze: helm op of helm af. 'Helm op' betekent dat de kinderen het eens zijn met de stelling, bij 'helm af' is de stelling volgens hen onjuist.
- Doen de kinderen hun helm op, dan leggen ze hun beide handen op hun hoofd. Doen ze de helm af, dan houden ze hun beide armen strak langs hun lichaam.
- Als alle kinderen zitten voordat de laatste vraag is gesteld, dan mogen alle kinderen weer meedoen.
- Welk kind of welke kinderen staan nog na de laatste vraag?

De bouwstenen van de zondag

Net als soldaten

8. GEBED ALS DE KINDERDIENST BEGINT

Goede God,
We horen vandaag hoe we kunnen vechten.
Niet met speren en zwaarden.
Niet met geweld.
Maar met de hulp van uw Geest.
Uw Geest helpt ons het goede te doen.
En om de waarheid te spreken.
Om te blijven geloven.
En te vertrouwen op onze redding.
Wilt U ons beschermen tegen al het kwaad
en ons vullen met al het goede?
Amen.

Tip

Ga in een kring zitten voor dit gebed. Je kunt een kaars aansteken, of de kaars die je meeneemt uit de dienst in het midden zetten.

9. BIJBELVERHAAL

4-8 jaar

Bij Efeziërs 6:14-17

Vertel het verhaal. Bekijk tijdens of na het verhaal met elkaar de plaat bij dit verhaal. Vraag de kinderen om goed te kijken en te vertellen wat ze zien. Je kunt eventueel de weetjes uit het bovenbouw materiaal gebruiken om wat meer uit te leggen.

Soldaat van Jezus

Julius zit op een bankje in de werkplaats van buurman Hermes. Hermes is smid van beroep. Hij maakt zwaarden en schilden en pantsers van ijzer. Voor de soldaten. Buiten is het warm, maar in de werkplaats is het nog veel warmer. Dat komt omdat er een groot vuur brandt. Hermes heeft dikke leren handschoenen aan, en met

een tang steekt hij een stuk ijzer in het vuur. Het stuk ijzer wordt zo heet dat het helemaal rood wordt. Het gloeit van de hitte.

Na een poosje haalt Hermes het ijzer met een tang uit het vuur. Hij legt het op een grote, platte steen, pakt zijn hamer en begint heel hard op het ijzer te slaan. TENG, TENG, TENG!

Vonken spatten in het rond.

Julius blijft kijken. Want wat er nu gebeurt is heel bijzonder: het ijzer verandert langzaam van vorm. Het wordt dun en lang en scherp. Het begint al een beetje op een zwaard te lijken.

Een zwaard dat de soldaten kunnen gebruiken als ze moeten vechten.

Als Hermes klaar is met kloppen en timmeren laat hij het zwaard in een emmer met water zakken. Het ijzer sist. Het water borrelt. Er komt een grote wolk stoom uit de emmer.

Hermes trekt zijn handschoenen uit en veegt het zweet van zijn voorhoofd. 'Zo,' zegt hij, terwijl hij een slok water uit zijn kruik neemt. 'Ik laat dat zwaard even afkoelen. Dan kan ik er straks mee verder.'

'Voor wie wordt het?' vraagt Julius.

'Voor een soldaat,' zegt Hermes. Hij wijst naar een helm en een schild die op een plank in de werkplaats liggen. 'Kijk, die heb ik ook gemaakt. Dat heb je allemaal nodig als je gaat vechten.'

'Kan ik later ook soldaat worden?' vraagt Julius.

Julius wil eigenlijk helemaal niet vechten. Het is niet

De bouwstenen van de zondag

Net als soldaten

leuk om iemand anders pijn te doen. Maar zo'n zwaard is wel heel stoer natuurlijk. En dat schild is ook al zo mooi! Het is prachtig versierd met zilveren krullen.

'Eigenlijk ben jij al een soldaat,' zegt Hermes. 'Dat weet je toch wel?' Julius schudt zijn hoofd. 'Ik ben toch geen soldaat! Ik ben een kind!' 'Ja,' zegt Hermes. 'Maar jij gelooft toch ook in Jezus? Iedereen die in Jezus gelooft is eigenlijk een soldaat. Dat heeft Paulus gezegd. Weet je nog wie Paulus is?'

Julius knikt. Paulus, dat was die man die een poos bij hen in de stad was. En die hun vertelde over Jezus. Papa en mama, buurman Hermes en hij, en nog veel meer mensen in hun stad Efeze, zijn allemaal in Jezus gaan geloven.

'Paulus heeft ons pas een brief geschreven,' vertelt Hermes. Hij gaat naast Julius op het houten bankje zitten. 'Weet je wat Paulus zei? Als je in Jezus gelooft, dan ben je eigenlijk een soldaat die moet vechten in de oorlog.'

'Oorlog?' vraagt Julius. Hij kijkt om zich heen. 'Er is toch geen oorlog?'

'Nee,' zegt Hermes. 'Maar als je in Jezus gelooft heb je toch een vijand. De duivel. Want die wil niet dat je in Hem gelooft. Dus hij probeert ervoor te zorgen dat je Jezus vergeet.'

Maar je hoeft niet bang voor hem te zijn, hoor. Want hij kan het nooit van je winnen. Daar zorgt Jezus voor. Je bent soldaat in het leger van Jezus, en Hij geeft je alles wat je nodig hebt in een gevecht. Wat heeft een soldaat allemaal nodig? Volgens mij weet jij dat wel.'

'Een zwaard,' zegt Julius. 'Een soldaat moet een zwaard hebben.'

'Klopt,' zegt Hermes. 'En we hebben ook een zwaard. Weet je wat ons zwaard is? De woorden van God. Gods woorden zijn net zo sterk als een zwaard. Als je Gods woorden gebruikt, kan de duivel niks tegen je beginnen.'

Julius denkt na. 'En je hebt ook een helm nodig,' zegt hij. 'als je gaat vechten.'

'Precies!' zegt Hermes. 'Dus die krijg je ook van Jezus. Weet je wat die helm is? Dat je erop vertrouwt dat God je redt. Als je eraan denkt dat God voor je zorgt en dat Hij je beschermt, dan kan de duivel je niet raken.'

'En je moet ook een schild hebben natuurlijk,' zegt Julius.

Hermes knikt. 'Heel goed. Paulus zegt: je schild, dat is je geloof. Als jij in Jezus gelooft, kan de duivel wel allemaal pijlen afschieten, maar die komen nooit door je schild heen.'

'Omdat het nog sterker is dan de schilden die u maakt?' vraagt Julius.

Hermes knikt. 'Ja! De schilden en zwaarden van Jezus zijn veel en veel sterker dan die van mij. De duivel kan helemaal niks tegen ons beginnen.' 'En hoe moet ik dan vechten?' zegt Julius.

Hermes lacht. 'Dat is nou het mooie, Julius. Als je bij het leger van Jezus hoort, hoef je geen mensen neer te steken. Je hoeft alleen maar goede dingen te doen, zoals aan de mensen vertellen dat Jezus vrede brengt. Als je dat doet, ben je een echte soldaat. Een soldaat van Jezus.'

Julius staat op. Dat is bijzonder. Hij is een soldaat! Dat moet hij aan papa en mama vertellen!

8-12 jaar

Efeziërs 6:14-17

Vecht tegen het kwaad

Jullie moeten klaarstaan voor de strijd, net als soldaten. Maar dit is de manier waarop jullie moeten vechten: Spreek altijd de waarheid, en doe altijd het goede. Breng aan iedereen het goede nieuws van de vrede. En houd altijd vast aan het geloof. Want je geloof beschermt je als een schild tegen de brandende pijlen die de duivel op je afschiet. Vertrouw erop dat God je zal redden, want dat vertrouwen beschermt je als een helm. En de boodschap van God is je zwaard. De heilige Geest zal je helpen om die boodschap kracht te geven.

De bouwstenen van de zondag

Net als soldaten

10. OM TE WETEN

Wapenrusting

Paulus roept de mensen uit Efeze op om klaar te staan voor de strijd, net als soldaten. Hoe ziet de wapenrusting van soldaten eruit? In de tijd van het Nieuwe Testament waren de Romeinen de baas in Israël. Hun soldaten droegen een harnas om hun bovenlichaam te beschermen. Zo'n harnas bestond meestal uit platen die aan elkaar zaten met leren bandjes en woog wel negen kilo! Daarbij hadden de soldaten een werpspeer (pilum). Het korte zwaard was het belangrijkste wapen van een soldaat; dat hing in een soort etui

(een schede) aan een riem of gordel om hun middel. Om zichzelf te kunnen verdedigen droeg de soldaat een groot schild dat

bestond uit verschillende lagen hout en erg zwaar was om te tillen. De sandalen van de soldaten kwamen tot hun enkels; dat waren hun stevige laarzen. De helm was gemaakt van brons of ijzer met grote kleppen om de nek en de wangen te beschermen.

De helm

Een helm beschermt soldaten, maar ook bijvoorbeeld bouwvakkers en racefietsers. Hij beschermt je meest kwetsbare plek: je hoofd. In de Bijbel in Gewone Taal staat dat het jouw vertrouwen is, dat je beschermt als een helm. Maar eigenlijk staat er in de oorspronkelijke taal dat de helm Góds redding is. Die helm is dus niet iets wat bij jou vandaan moet komen (het vertrouwen erop), maar die je van God krijgt! Want Hij is het die ons redt en van ons houdt. Als je die helm opzet mag je erop vertrouwen dat Gods redding jou beschermt, net zoals een helm je hoofd beschermt.

12. OM TE ZINGEN

Zing met elkaar *De wapenrusting* (Opwekking voor kinderen, 12), *Doe je wapens aan* (Elly en Rikkert).

11. OM OVER TE PRATEN

Bij de gespreksvragen staan verschillende soorten vragen: 'weetvragen' en 'denkvragen'. Antwoorden op de weetvragen kun je opzoeken, bijvoorbeeld in het verhaal. Over de denkvragen kun je met elkaar wat langer doorpraten. Op denkvragen zijn er dus ook geen foute antwoorden!

4-8 jaar

- Wat ziet Julius in de smederij van Hermes? Wat is hij aan het maken? Voor wie maakt Hermes dit?
- Hermes zegt tegen Julius: 'Iedereen die in Jezus gelooft is eigenlijk een soldaat'.
- Weet jij wat Hermes bedoelt?
- Wie is de vijand van mensen die in Jezus geloven? Waarom zal hij nooit kunnen winnen?
- Hermes maakt ook een schild. Waarom hebben soldaten een schild nodig?
- Wat voor schild hebben mensen die in Jezus geloven nodig?

8-12 jaar

- Waarom dragen soldaten een helm?
- Welke voorbeelden van wat een soldaat bij zich heeft noemt Paulus? Weet je nog wat hij ermee bedoelt?
- Welke oorlog is er volgens Paulus aan de gang?
- Op welke manier moet je er volgens Paulus tegen vechten?
- Waarom wordt Gods redding vergeleken met een helm en niet met bijvoorbeeld een schoen?

De bouwstenen van de zondag

Net als soldaten

13. OM TE DOEN

4-8 jaar

Schild van het geloof

Paulus roept de gelovigen op om altijd vast te houden aan het geloof. Want je geloof beschermt je als een schild. De kinderen maken hun eigen schild.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- het werkblad op stevig papier (of trek de illustratie over op karton).
- twee stroken karton

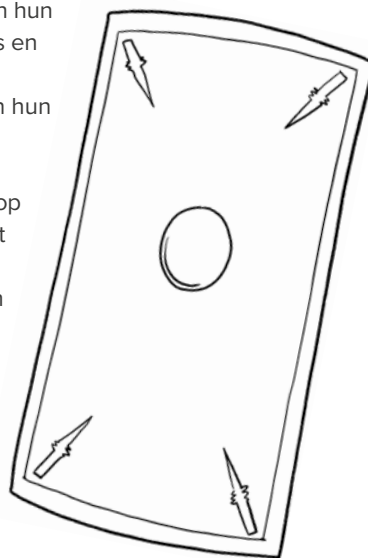
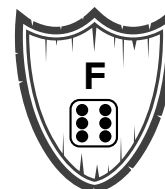
En verder:

- viltstiften
- scharen
- lijm
- eventueel verschillende versierspullen zoals stickers, veertjes en glitters

Tip
Knip de schilden van tevoren uit.

Aan de slag:

- De kinderen versieren hun schild. Ideeën:
 - De kinderen maken een tekening van wat ze geloven.
 - De kinderen maken een tekening van hun favoriete bijbelverhaal.
 - Ze schrijven het woord GELOOF over in sierlijke letters en kleuren deze in.
 - De kinderen schrijven hun naam in mooie letters en versieren eromheen.
 - De kinderen knippen hun schild uit.
 - Ze plakken de beide stroken als hengsels op de achterzijde van het schild.
 - Ze schuiven hun arm door de hengsels; klaar om zich te verdedigen!

4-8 jaar

Wat voer jij in je schild?

Paulus roept de gelovigen op om altijd vast te houden aan het geloof. Want je geloof beschermt je als een schild. De kinderen maken hier een spelletje over.

Wat heb je nodig?

Per kind:

- het werkblad

Per groepje:

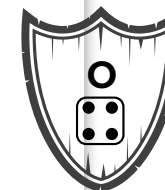
- een dobbelsteen

En verder:

- kleurpotloden
- scharen of prikkennen en priklappen

Aan de slag:

- De kinderen kleuren de zes schilden.
- Ze knippen of prikken de schilden uit.
- Verdeel de kinderen in groepjes van twee tot vier kinderen.
- Om de beurt gooit een kind met de dobbelsteen.
- Ze mogen het schild van het aantal gegooiden ogen voor zich neerleggen.
- Welk kind heeft als eerste alle schilden, en daarmee het woord 'geloof', compleet voor zich liggen?

De bouwstenen van de zondag

Net als soldaten

4-8 jaar

Trefzekere schilden

Paulus zegt dat je geloof in God je beschermt als een schild tegen de aanvallen van dingen die niet bij God horen.

Wat heb je nodig?

- twee of meer zachte ballen
- schilden, zoals stukken karton van dozen of pannendecksels met een greep

Aan de slag:

- Verdeel de kinderen in twee teams.
- De teams staan tegenover elkaar.
- De kinderen proberen ballen naar elkaar te gooien en de kinderen van het andere team te raken, zonder zelf geraakt te worden.
- Speel het spel eerst zonder de schilden.
- Speel het spel daarna met de schilden.
- Wanneer werden de kinderen gemakkelijker geraakt, met of zonder het schild?

8-12 jaar

Met open vizier

Paulus roept iedereen op om klaar te zijn voor een geestelijke strijd. De kinderen kleden de figuur op het werkblad aan met de wapenrusting die Paulus noemt.

Wat heb je nodig?

Per kind:

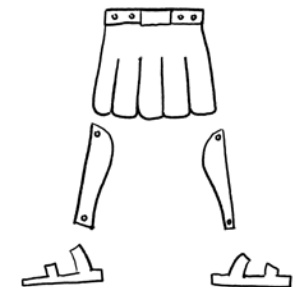
- het werkblad met de figuur
- het werkblad met de wapenrusting
- een pen of een grijs potlood

En verder:

- scharen
- lijm
- viltstiften of kleurpotloden

Aan de slag:

- De kinderen knippen de onderdelen van de wapenrusting uit.
- Ze plakken die op de juiste plaats op het andere werkblad.
- De kinderen schrijven op de verschillende voorwerpen wat er volgens het bijbelgedeelte bij hoort:
 - riem > waarheid
 - harnas > het goede
 - sandalen > goed nieuws (linkersandaal) en vrede (rechtersandaal)
 - schild > geloof
 - helm > redding
 - zwaard > woord van God
- Ze kleuren hun plaat in.

De bouwstenen van de zondag

Net als soldaten

8-12 jaar

Trek maar aan!

Paulus roept mensen die in Jezus geloven op om klaar te zijn voor een geestelijke strijd. Hij gebruikt voorbeelden van de wapenrusting van soldaten. Staan de kinderen ook klaar?

Wat heb je nodig?

- een riem
- een (speelgoed)helm
- een speelgoedschild
- een speelgoedzwaard
- sandalen of waterschoenen
- een opgeknippte vuilniszak of een speelgoedharnas

Aan de slag:

- Leg de uitrusting op een tafel.
- Een van de kinderen staat bij de tafel.
- Noem in willekeurige volgorde steeds één van de volgende manieren waarop je kunt vechten in de geestelijke strijd:
 - Spreek altijd de waarheid. (*riem*)
 - Doe altijd het goede. (*harnas*)
 - Breng iedereen het goede nieuws van de vrede. (*sandalen*)
 - Houd vast aan het geloof. (*schild*)
 - Vertrouw dat God je redt. (*helm*)
 - Draag de boodschap van God bij je. (*zwaard*)
- Het kind hoort de oproep en zoekt zo snel mogelijk welk deel van de uitrusting van een soldaat hierbij hoort en trekt het kledingstuk aan of houdt het voorwerp vast.
- Als het kind een verkeerd voorwerp pakt, is het af en mag een volgend kind het proberen.
- Wie heeft als eerste de volledige wapenrusting aan?

Tip

Als de kinderen snel weten wat bij welke wapenrusting hoort, kun je verschillende kinderen dit spel na elkaar laten spelen terwijl je de tijd opneemt. Welk kind heeft het snelst de volledige wapenrusting aan?

8-12 jaar

Sterk in de strijd

Hoe kun je je als christenen beschermen tegen kwade machten? De kinderen ontdekken dit met dit proefje.

Wat heb je nodig?

- een wc-rol
- twee tissues
- een elastiekje
- een houten stok
- zout

Aan de slag:

- Vouw de tissue om de ene kant van de wc-rol.
- Doe een elastiekje om de rol en de tissue, zodat de tissue vastzit.
- Steek met de stok via het open gedeelte van de wc-rol door de tissue

heen. Blijft de tissue heel?

- Haal de tissue van de wc-rol en bevestig de andere tissue er met het elastiekje op dezelfde manier omheen.
- Vul de wc-rol voor driekwart met zout. Houd de wc-rol niet op zijn kop, anders valt het zout eruit!
- Tik met de wc-rol even op de tafel, zodat het zout zich goed verdeelt.
- Probeer nog eens de houten stok via het open gedeelte door de tissue te steken. Lukt het nu ook?

Uitleg:

Wij zijn als christenen net zo kwetsbaar als de tissue. Maar het zout geeft bescherming. Net zoals de wapenrusting een soldaat beschermt. Hiermee kunnen we de aanvallen van buitenaf afweren.

WAT HEB JE NODIG?
 * EEN WC-ROL * TWEE TISSUES * EEN ELASTIEKJE
 * EEN HOUTEN STOK * ZOUT

1 VOUW DE TISSUE OM EEN VAN DE OPEN KANTEN VAN DE WC-ROL.

2 STEEK MET DE STOK VIA HET OPEN GEDEELTE VAN DE WC-ROL DOOR DE TISSUE HEEN. PLAF DE TISSUE HEEL!

3 VUL DE WC-ROL VOOR DRIEKWART MET HET ZOUT. HOUD DE WC-ROL NIET OP DE KOP ANDERS VALT HET ZOUT ERUIT!

4 PROBEER NOG EENS DE HOUTEN STOK VIA HET OPEN GEDEELTE DOOR DE TISSUE TE STEKEN. LUKT HET NU OOK?

DOE EEN ELASTIEKJE OM DE ROL EN DE TISSUE, ZODAT DE TISSUE VASTZIT.

HAAL DE TISSUE VAN DE WC-ROL EN BEVESTIG DE ANDERE TISSUE ER MET HET ELASTIEKJE OP DEZELFDE MANIER OMHEEN.

TIK MET DE WC-ROL EVEN OP DE TAFEL, ZODAT HET ZOUT ZICH GOED VERDEELT.

UITLEG:
 WIJ ZIJN ALS CHRISTENEN KWETSBAAR, NET ZOALS DE TISSUE. HET ZOUT GEEFT ECHTER BESCHERMING, ZOALS DE WAPENRUSTING EEN SOLDAAT BESCHERMT. HIERMEE KUNNEN WE DE AANVALLEN VAN BIJENAF AFWEREN.

De bouwstenen van de zondag

Net als soldaten

14. ZEGEN

In de Bijbel staat een zegen voor alle mensen. Dat is een wens die vaak aan het einde van de kerkdienst wordt uitgesproken. En die zegenwens zeggen wij hier ook tegen elkaar:

'De Heer zal jullie gelukkig maken en jullie beschermen. De Heer zal bij jullie zijn en voor jullie zorgen. De Heer zal aan jullie denken en jullie vrede geven.'

Numeri 6:24-25

Tip

- Ga in een kring staan en houd elkaars handen vast.
- Laat drie kinderen elk een zin uitspreken, of spreek alles samen uit.

COLOFON

Tekst: Nederlands Bijbelgenootschap
Bijbeltekst: Bijbel in Gewone Taal
Hervertelling bijbelverhaal: NBG/Corien Oranje
Illustratie: NBG/Mathias Weber
Werkbladen 4-8 jaar/8-12 jaar: Mathias Weber
Strip: NBG/Bart den Heeten
Vormgeving: Frivista
DTP: Villa Grafica

189

En houd altijd vast aan het geloof. Want je geloof beschermt je als een schild.

EFEZIËRS 6:16

88
BIJBEL BASICS

debijbel.nl/bijbelbasics

189

En houd altijd vast aan het geloof. Want je geloof beschermt je als een schild.

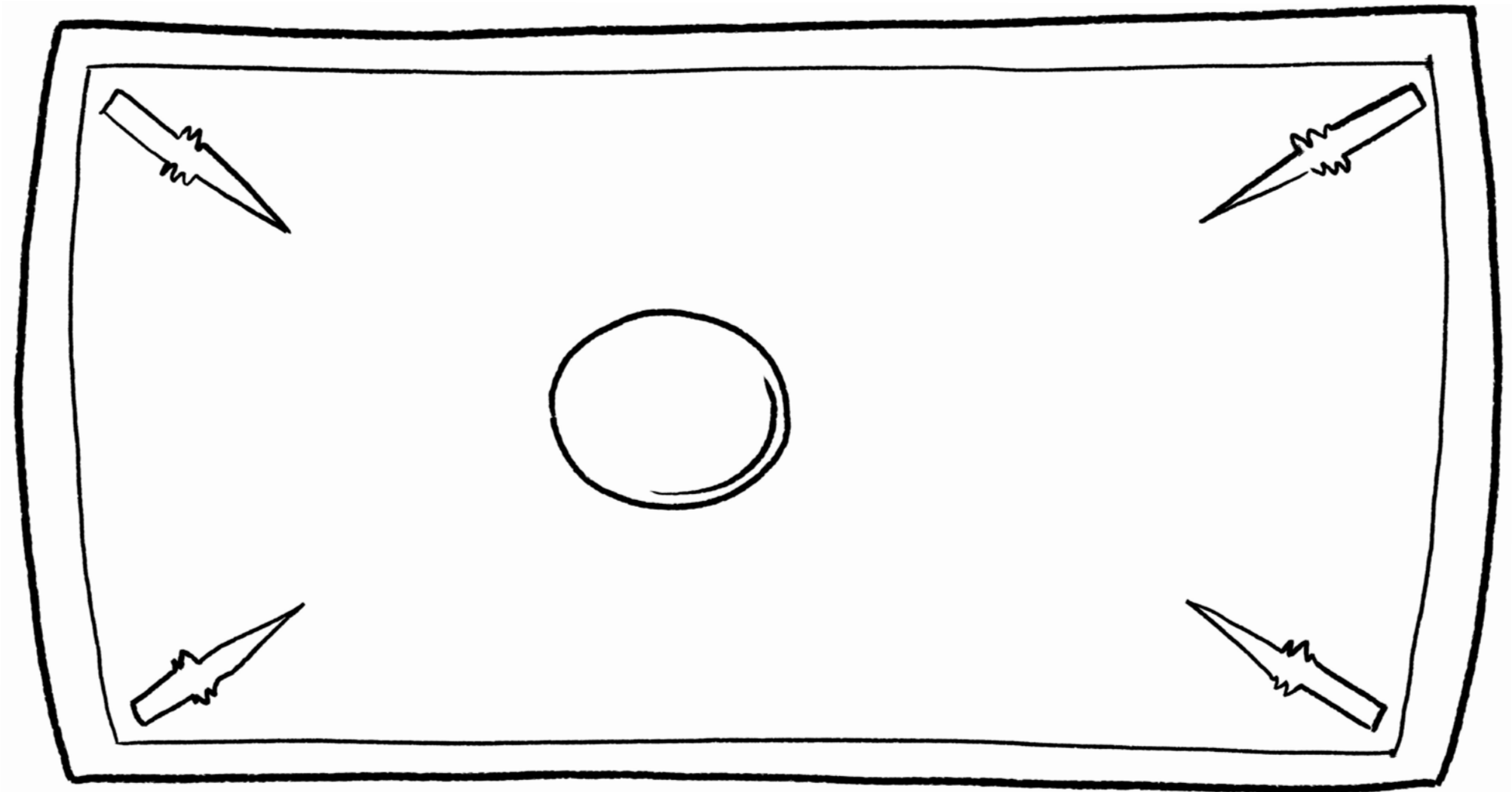
EFEZIËRS 6:16

88
BIJBEL BASICS

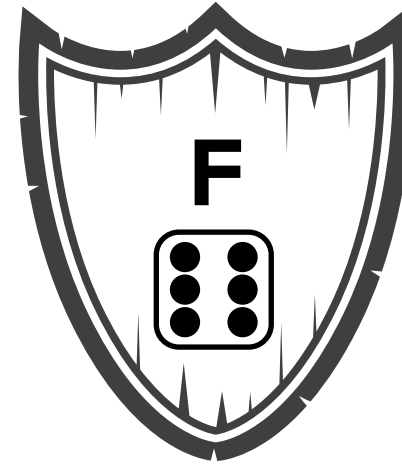
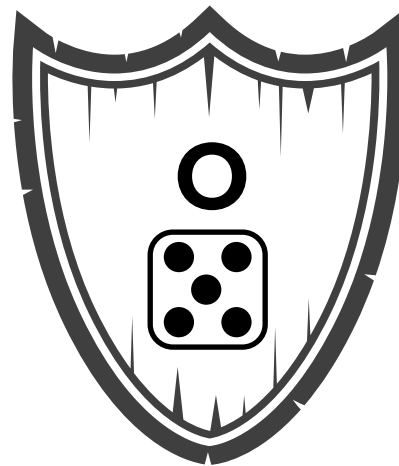
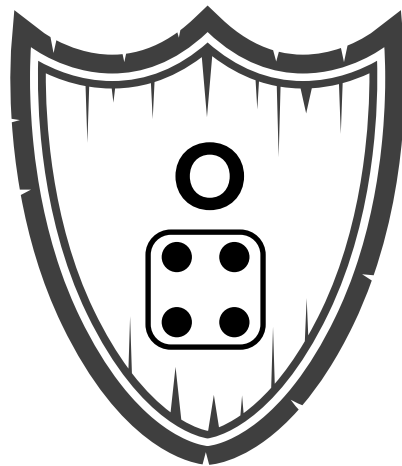
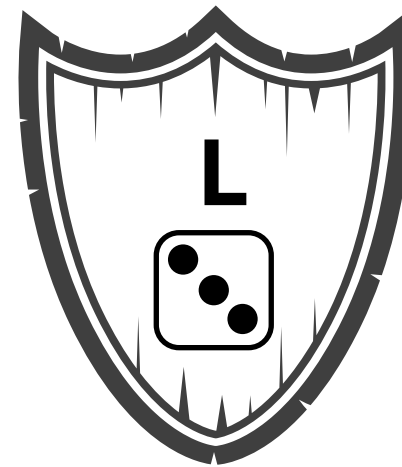
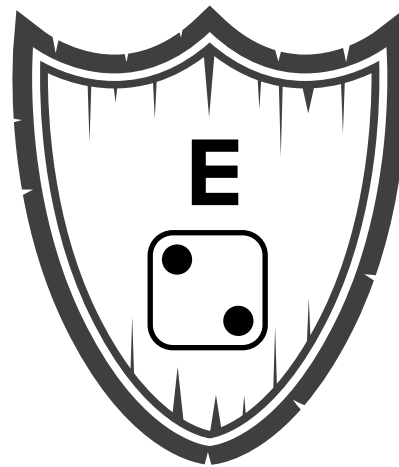
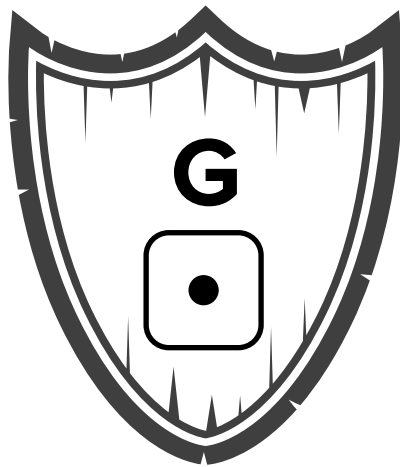
debijbel.nl/bijbelbasics

Werkblad (4-8 jaar) - Schild van het geloof
Net als soldaten

Werkblad (4-8 jaar) - Wat voer jij in je schild?
Net als soldaten

Vertrouw erop dat God je zal redden, want dat
vertrouwen beschermt je als een helm.

EFEZIËRS 6:17

debijbel.nl/bijbelbasics

Vertrouw erop dat God je zal redden, want dat
vertrouwen beschermt je als een helm.

EFEZIËRS 6:17

debijbel.nl/bijbelbasics

Vertrouw erop dat God je zal redden, want dat vertrouwen beschermt je als een helm.

Efeziërs 6:17

Werkblad (8-12 jaar) Net als soldaten

WAPENRUSTING

Paulus roept de mensen uit Efeze op om klaar te staan voor de strijd, net als soldaten. Hoe ziet de wapenrusting van soldaten eruit? In de tijd van het Nieuwe Testament waren de Romeinen de baas in Israël. Hun soldaten droegen een harnas om hun bovenlichaam te beschermen. Zo'n harnas bestond meestal uit platen die aan elkaar zaten met leren bandjes en woog wel negen kilo! Daarbij hadden de soldaten een werpspeer (pilum). Het korte zwaard was het belangrijkste wapen van een soldaat; dat hing in een soort etui (een schede) aan een riem of gordel om hun middel. Om zichzelf te kunnen verdedigen droeg de soldaat een groot schild dat bestond uit verschillende lagen hout en erg zwaar was om te tillen. De sandalen van de soldaten kwamen tot hun enkels; dat waren hun stevige laarzen. De helm was gemaakt van brons of ijzer met grote kleppen om de nek en de wangen te beschermen.

DE HELM

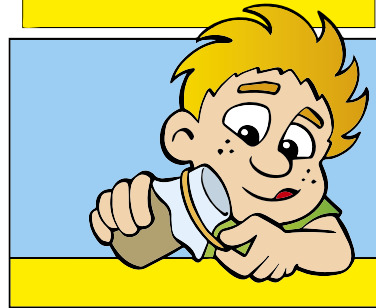
Een helm beschermt soldaten, maar ook bijvoorbeeld bouwvakkers en racefietsers. Hij beschermt je meest kwetsbare plek: je hoofd. In de Bijbel in Gewone Taal staat dat het jouw vertrouwen is, dat je beschermt als een helm. Maar eigenlijk staat er in de oorspronkelijke taal dat de helm Góds redding is. Die helm is dus niet iets wat bij jou vandaan moet komen (het vertrouwen erop), maar die je van God krijgt! Want Hij is het die ons redt en van ons houdt. Als je die helm opzet mag je erop vertrouwen dat Gods redding jou beschermt, net zoals een helm je hoofd beschermt.

STERK IN DE STRIJD

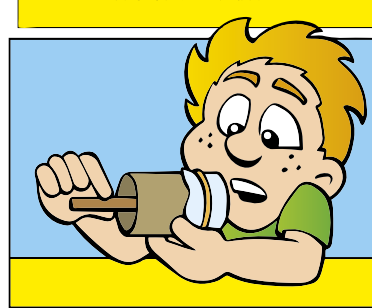
Hoe kun je je als christenen beschermen tegen kwade machten? Ontdek het in dit proefje.

1
VOUV DE TISSUE OM EEN VAN DE OPEN KANTEN VAN DE WC-ROL.

DOE EEN ELASTIEKJE OM DE ROL EN DE TISSUE, ZODAT DE TISSUE VASTZIT.

2
STEEK MET DE STOK VIA HET OPEN GEDEELTE VAN DE WC-ROL DOOR DE TISSUE HEEN. BLIJF DE TISSUE HEEL?

HAAL DE TISSUE VAN DE WC-ROL EN BEVESTIG DE ANDERE TISSUE ER MET HET ELASTIEKJE OP DEZELFDE MANIER OMHEEN.

3
VUL DE WC-ROL VOOR DRIEKWART MET HET ZOUT. HOUD DE WC-ROL NIET OP DE KOP, ANDERS VALT HET ZOUT ERUIT!

TIK MET DE WC-ROL EVEN OP DE TAFEL, ZODAT HET ZOUT ZICH GOED VERPEELT.

4
PROBEER NOG EENS DE HOUTEN STOK VIA HET OPEN GEDEELTE DOOR DE TISSUE TE STEKEN. LUKT HET NU OOK?

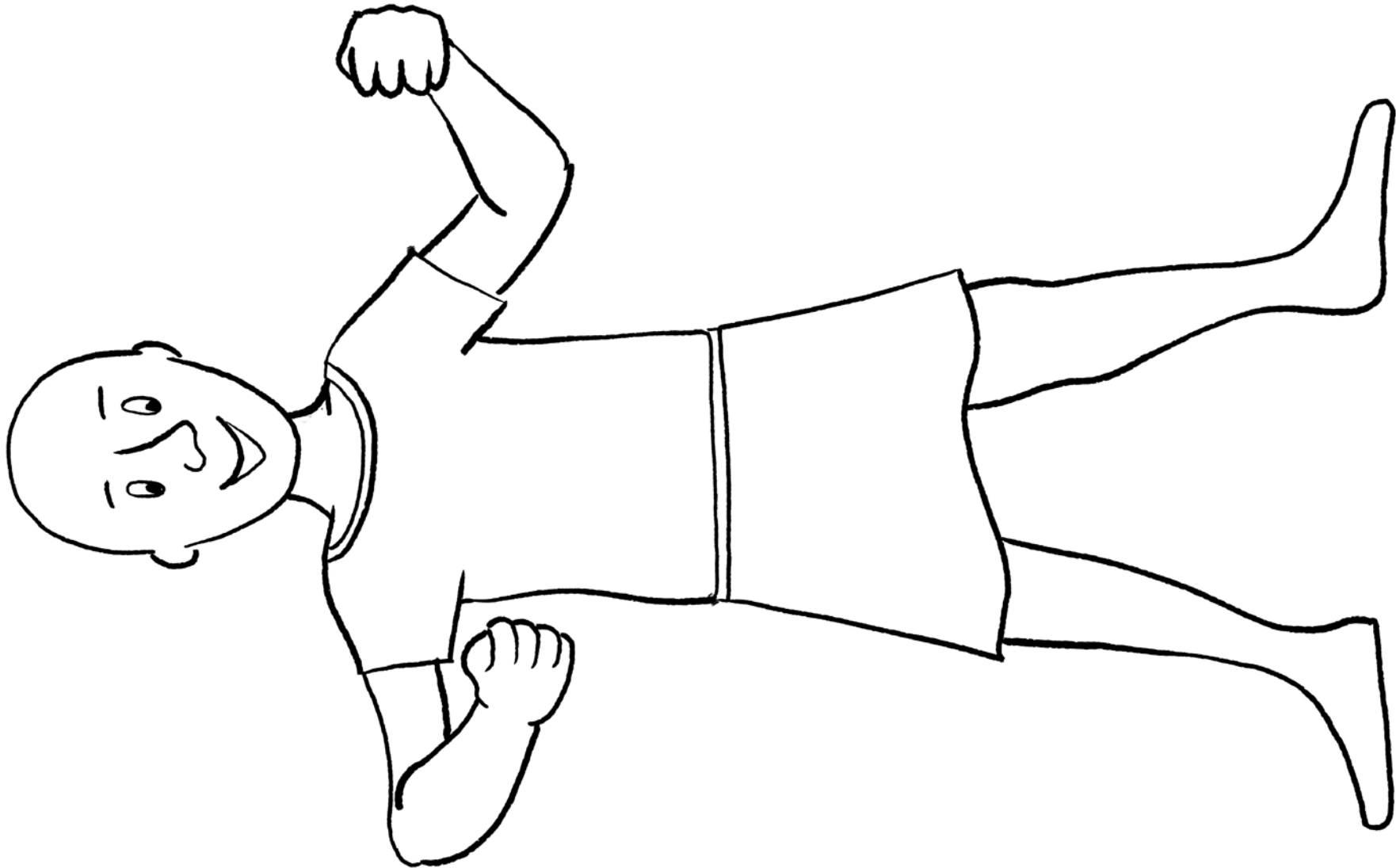

UITLEG:
WIJ ZIJN ALS CHRISTENEN KWETSBAAR, NET ZOALS DE TISSUE. HET ZOUT GEEFT ECHTER BESCHERMING, ZOALS DE WAPENRUSTING EEN SOLDAAT BESCHERMT. HERMEE KUNNEN WE ONS BESCHERMEN TEGEN AANVALLEN VAN BUITENAF.

WAT HEB JE NODIG?

- * EEN WC-ROL
- * TWEE TISSUES
- * EEN ELASTIEKJE
- * EEN HOUTEN STOK
- * ZOUT

Werkblad (8-12 jaar) - Met open vizier
Net als soldaten

Werkblad (8-12 jaar) - Met open vizier
Net als soldaten

